

Kolorektal Kanser

Tanı ve Klinik Yönetim

EDİTÖRLER

John H. Scholefield FRCS, ChM

Head, Division of GI Surgery
Professor of Surgery
University Hospital
Nottingham
UK

Cathy Eng MD, FACP

Associate Professor
Associate Medical Director, Colorectal Center
The University of Texas M. D. Anderson Cancer
Center
Houston, TX, USA

ÇEVİRİ EDİTÖRÜ

Prof. Dr. Ömer Alabaz

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel
Cerrahi AD, Adana

© 2016 AKADEMİSYEN TIP KİTABEVİ

Yayın Dağıtım ve Pazarlama A. Ş

Halk sk. 5/A Yenışehir/ANKARA

Tel: 0312 431 16 33

www.akademisyen.com

Kolorektal Kanser Tanı ve Klinik Yönetimi

Editör: Prof. Dr. Ömer Alabaz

ISBN: 978-605-9942-67-6

DOI: 10.37609/akya.2024

Bu kitabın yayın hakkı AKADEMİSYEN TIP KİTABEVİ'ne aittir. 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereği herhangi bir bölümü, resmi veya yazısı, yazarların ve yayınlayıcısının yazılı izni alınmadan tekrarlanamaz, basılamaz, kopyası çıkarılamaz, fotokopisi alınamaz veya kopya anlamı taşıyabilecek hiçbir işlem yapılamaz. Yazıların içerikleri yazarları bağlamaktadır.

Dağıtım Adresi

Akademisyen Kitabevi

Halk sk. 5/A Yenışehir/ANKARA

Tel: 0312 431 16 33

www.akademisyen.com

Yayın Koordinatörü : Yasin DİLMEN
Mizampaj : Rahime DİLMEN
Kapak Düzenleme : Rahime DİLMEN
Baskı : Sonçağ Matbaacılık

İçindekiler

Part 1 Tanı

- 1 Epidemiology 3
Yard. Doç. Dr. Orçun Yalav, Prof. Dr. Ömer Alabaz
- 2 Kolorektal kanser için tarama 27
Doç. Dr. Mustafa Ateş
- 3 Adenomların değerlendirilmesi 51
Dr. Dursun Özgür Karakaş, Doç. Dr. İlker Süciüllü

Part 2 Histopatoloji

- 4 Histopatoloji mültidisipliner takımın yöneltimini nasıl etkiler 69
Doç. Dr. Ali Konan

Part 3 Cerrahi

- 5 Radikal kolon rezeksiyonu 87
Doç. Dr. Ersin Öztürk
- 6 İlerlemiş Alt Rektal Kanser için Ekstra Levator Abdomino Perineal Eksizyon (ELAPE) 104
Prof. Dr. Ömer Alabaz, Dr. Saygı Uygur
- 7 Erken evre rektal kanserler için cerrahi uygulanmadan neoadjuvan tedavi? 126
Uz. Dr. Cihan Ağalar, Doç. Dr. Aras Emre Canda
- 8 Rektal kanser tedavisinde minimal invaziv ve robotik cerrahi 150
Op. Dr. Ahmet Rencüzoğulları, Doç. Dr. Emre Görgün (FACS, FASCRS)
- 9 Anal kanserde cerrahi tedavi 163
Doç. Dr. Fatma Ayça Gültekin

Part 4 Onkoloji

- 10 Adjuvant kemoterapideki tartışmalar 179
Uzm. Dr. Çiğdem Usul Afşar, Prof. Dr. Berksoy Şahin

- 11** Rektum kanserinde uzun sureli ve kısa sureli radyoterapi 200
Yrd. Do. Dr. Gamze Uğurluer, Prof. Dr. Sinan Yavuz
- 12** Kemoterapötik radyoduyarlılaştırma için kısıtlı seçenekler (daha fazla tedavi her zaman daha iyi değildir) 218
Yrd. Do. Dr. Gamze Uğurluer, Prof. Dr. Sinan Yavuz
- 13** Metastatik rezeksiyon için ileri hastalıkta cerrahi yaklaşımlar 227
Do. Dr. Mehmet Fatih Can
- 14** İlerlemiş kolorektal kanser kemoterapisinde tartişmalar 243
Prof. Dr. Semra Paydaş

Part 5 Sonular

- 15** Kolorektal kanserlerde izlenim rol 263
Prof. Dr. Ömer Alabaz, Dr. Saygı Uygur

Part 6 Olgular

- 16** Kolorektal kanserli genç hasta genetik danışmanlık tartişması 275
Do Dr. Gökhan Çipe, Uzm. Dr. Hüseyin K. Bektaşoğlu
- 17** Kemoterapi alırken yapılan en iyi destekleyici uygulamalar 286
Prof. Dr. Ömer Alabaz, Dr. Saygı Uygur
- 18** Palyatif bakım olguları 292
Prof. Dr. Hayri Özbek, Uzm. Dr. Sinan Pektaş

Yazarlar

Carmen Allegra MD

Professor
Department of Medicine Chief
Division of Hematology/Oncology
University of Florida
Gainesville, FL, USA

Thomas A. Aloia, MD, FACS

Associate Professor
Department of Surgical Oncology
The University of Texas MD Anderson Cancer Center
Houston, TX, USA

Simon P. Bach MBBS, MD, FRCS

Senior Lecturer
Academic Department of Surgery
University Hospital Birmingham NHS Trust
Birmingham, UK

Sarah Bannon, MS, CGC

Genetic Counselor
Department of Surgical Oncology
The University of Texas MD Anderson Cancer Center
Houston, Texas, USA

Tanios Bekaii-Saab MD

Section Chief, Gastrointestinal Oncology
Chair, CCC Gastrointestinal Disease Research Group
Associate Professor of Medicine and Pharmacology
The Ohio State University Comprehensive Cancer Center
Columbus, OH, USA

Amanda B. Cooper, MD

Clinical Fellow in Hepato-pancreato-biliary Surgery
Department of Surgical Oncology
The University of Texas MD Anderson Cancer Center
Houston, TX, USA

Steven A. Curley MD, FACS

Professor
Department of Surgical Oncology
The University of Texas MD Anderson Cancer Center
Houston, TX, USA

Brian G. Czito MD

Gary Hock and Lynn Proctor Associate Professor
Department of Radiation Oncology
Duke University Medical Center
Durham, NC, USA

Karen C. Daily DO

Assistant Professor
Department of Medicine
Division of Hematology/Oncology
University of Florida
Gainesville, FL, USA

Egidio Del Fabbro MD

Director, Palliative Care
Division of Hematology/Oncology and Palliative Care;
Associate Professor
Virginia Commonwealth University
Richmond, VA, USA

Sunil Dolwani MBBS MD

Consultant Gastroenterologist & Hon Senior Lecturer
Institute of Cancer and Genetics
Cardiff University School of Medicine
Cardiff, Wales

Marsha L. Frazier PhD

Professor
Department of Epidemiology
The University of Texas MD Anderson Cancer Center
Houston, TX, USA

David Jayne

Professor of Surgery
Translational Anaesthesia & Surgery
St. James's University Hospital
Leeds, UK

Daedong Kim, MD, PhD

Assistant Professor of Surgery
Department of GI Medical Oncology
The University of Texas MD Anderson Cancer Center
Houston, TX, USA;
Department of Surgery
Catholic University of Daegu
Daegu, Korea

Yusuke Kinusaga MD

Chief
Division of Colon and Rectal Surgery
Shizuoka Cancer Center Hospital
Shizuoka, Japan

Paula McDonald

Screening Laboratory Team Leader
Scottish Bowel Screening Centre
King's Cross Hospital
Dundee, UK

Ludmila Katherine Martin MD

Fellow, Oncology/Hematology
The Ohio State University Comprehensive
Cancer Center
Columbus, OH, USA

Dipen Maru, MD

Associate Professor
Department of Pathology and Translational Molecular Pathology
The University of Texas MD Anderson Cancer Center
Houston, TX, USA

Timothy J. Moore, BM, FRCS

Consultant Colorectal Surgeon
Hampshire Hospitals NHS Foundation Trust
Royal Hampshire County Hospital
Winchester, UK

Brendan J. Moran MB, BChir, FRCSI

Senior Lecturer, Cancer Sciences Division
Southampton University;
Consultant Colorectal Surgeon
Hampshire Hospitals NHS Foundation Trust
Basingstoke and North Hampshire Hospital
Basingstoke, UK

Maureen E. Mork, MS, CGC

Genetic Counselor
Department of Gastroenterology, Hepatology & Nutrition
The University of Texas MD Anderson Cancer Center
Houston, Texas, USA

Manisha Palta, MD

Assistant Professor
Department of Radiation Oncology
Duke University Medical Center
Durham, NC, USA

Mala Pande PhD, MPH, MBBS

Assistant Professor
Department of Gastroenterology, Hepatology and Nutrition
The University of Texas MD Anderson Cancer Center
Houston, TX, USA

Thomas D. Pinkney, MBChB, MMedEd, FRCS

Senior Lecturer and Honorary Consultant Colorectal Surgeon
Academic Department of Surgery
University Hospital Birmingham NHS Trust
Birmingham, UK

Maura Polansky MS, MPHE, PA-C

Program Director, Physician Assistant
Educational Programs
The University of Texas MD Anderson Cancer Center
Houston, TX, USA

Krish Rangunath MD DNB MPhil FRCP(Edin) FRCP(Lond)

Head of Endoscopy & Consultant Gastroenterologist
Nottingham Digestive Diseases Centre, NIHR Biomedical Research Unit
Queens Medical Centre Campus, Nottingham University Hospitals NHS Trust
Nottingham, UK

Miguel A. Rodriguez-Bigas, MD

Professor of Surgery
Department of Surgical Oncology
The University of Texas MD Anderson Cancer Center
Houston, TX, USA

John H. Scholefield FRCS, ChM

Head, Division of GI Surgery
Professor of Surgery
University Hospital
Nottingham
UK

Rajvinder Singh MMBS MPhil FRACP AM FRCP

Clinical Associate Professor & Consultant Gastroenterologist
Lyell McEwin Hospital
University of Adelaide
Adelaide
Australia

Stephen Staal MD

Professor, Department of Medicine
Division of Hematology / Oncology
University of Florida
Gainesville, FL, USA

Robert JC Steele MD, FRCS

Professor of Surgery
Head of Academic Surgery
Centre for Academic Clinical Practice
Centre for Research into Cancer Prevention and Screening
Ninewells Hospital & Medical School
Dundee, UK

Kenichi Sugihara MD, DMSc

Professor,
Department of Surgical Oncology, Graduate School
Tokyo Medical and Dental University
Tokyo, Japan

Gregory Taylor

Clinical Lecturer in Surgery
Translational Anaesthesia and Surgery
St James's University Hospital
Leeds, UK

Shunsuke Tsukamoto

Chief
Division of Colon and Rectal Surgery
National Cancer Center Hospital
Shizuoka, Japan

Noriya Uedo MD

Vice-director

Department of Gastrointestinal Oncology

Osaka Medical Center for Cancer and Cardiovascular Diseases

Osaka, Japan

Jean-Nicolas Vauthey, MD, FACS

Professor

Department of Surgical Oncology

The University of Texas MD Anderson Cancer Center

Houston, TX, USA

Jenney Wei MD

Fellow, Department of Palliative Care and Rehabilitation Medicine

University of Texas, MD Anderson Cancer Center

Houston, TX, USA

Christopher G. Willett, MD

Professor and Chair

Department of Radiation Oncology

Duke University Medical Center

Durham, NC, USA

Çeviri Yazarları

Yazarlar Ünvan ve Soyisime Göre Alfabetik Sıralanmıştır

Prof. Dr. Ömer Alabaz

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi AD, Adana

Prof. Dr. Hayri Özbek

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Algoloji BD. Adana

Prof. Dr. Semra Paydaş

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi AD, Adana

Prof. Dr. Berksoy Şahin

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Medikal Onkoloji BD

Prof. Dr. Sinan Yavuz

Acıbadem Üniversitesi Tıp Fakültesi Medikal Onkoloji Bilim Dalı

Doç. Dr. Mustafa Ateş

İnönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi AD, Malatya

Doç. Dr. Mehmet Fatih Can

Gülhane Askeri Tıp Akademisi, Genel Cerrahi, Ankara

Doç. Dr. Aras Emre Canda

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı

Doç. Dr. Gökhan Çipe

Fatih Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı

Doç. Dr. Emre Görgün (FACS, FASCRS)

Kolorektal Cerrahi Departmanı, Sindirim Hastalıkları Enstitüsü, Cleveland Kliniği, Cleveland, Ohio

Doç. Dr. Fatma Ayça Gültekin

Bülent Ecevit Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Zonguldak

Doç. Dr. Ali Konan

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi AD, Ankara

Doç. Dr. Ersin Öztürk

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi AD, Bursa

Doç. Dr. İlker Sücüllü

Gata Haydarpaşa Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Genel Cerrahi Servisi,
İstanbul

Yard. Doç. Dr. Orçun Yalav

Çukurova Üniversitesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Adana

Yrd. Doç. Dr. Gamze Uğurluer

Acıbadem Üniversitesi Tıp Fakültesi Radyasyon Onkolojisi Anabilim Dalı

Op. Dr. Ahmet Rencüzoğulları

Kolorektal Cerrahi Departmanı, Sindirim Hastalıkları Enstitüsü, Cleveland
Kliniği, Cleveland, Ohio

Uzm. Dr. Cihan Ağalar

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı

Uzm. Dr. Çiğdem Usul Afşar

Tekirdağ Çorlu Devlet Hastanesi, Medikal Onkoloji Kliniği

Uzm. Dr. Hüseyin K. Bektaşoğlu

Bezmialem Vakıf Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı

Uzm. Dr. Sinan Pektaş

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Algoloji BD. Adana Yandal Uzmanlık
Öğrencisi

Dr. Dursun Özgür Karakaş

Gata Haydarpaşa Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Genel Cerrahi Servisi,
İstanbul

Dr. Saygı Uygur

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi AD, Adana